

Список використаних джерел:

1. Торгівля з ЄС в рамках поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю: [Електронний ресурс] - режим доступу до сайту: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/249201/Selling2theEU_ukr.pdf

2. Філіпенко А. Бігравітаційний варіант міжнародної економічної інтеграції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.soskin.info/ea.php?pokazold=20100501&n=5-6&y=2010>.

Галина ТУГАЙ
науковий керівник
к.е.н., доц. Пробовів О.А.
ІФННІМ ТНЕУ

ЕКОНОМІКА КРАЇН ЄС: ЕВОЛЮЦІЯ, СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

Сучасний стан економіки України і перспективи подальшої її інтеграції в Європейське співтовариство напряму залежить від ефективності синхронізації економічних систем усіх учасників цього процесу. Як доводить історичний досвід в сфері євроінтеграції повноцінність цього процесу не стільки залежить від наявності політичної волі, скільки від економічних можливостей країн-кандидатів. Тому первинним етапом побудови якісного євроінтеграційного процесу в Україні мало б виступати дослідження еволюції, специфіки розвитку та стану економіки країн ЄС, для окреслення конкретних критеріїв, які повинні бути досягнуті вітчизняною соціально-економічною системою.

В загальному розумінні Європейський Союз – це економічний та політичний союз держав-членів Європейських Спільнот (ЄВС, ЄОВіС, Євроатом), створений згідно з Договором про Європейський Союз (Маастрихтський Трактат), підписаним в лютому 1992 року і чинним із листопада 1993 р. З дати свого фактичного створення ЄС 4 рази розширювався включаючи все нові і нові країни Європи (таблиця 1).

Таблиця 1

Етапи розширення Європейських співтовариств/Європейського Союзу [1].

Рік	День/ Місяць	Подія
1950	9 травня	Міністр закордонних справ Франції Робер Шуман представив свою пропозицію щодо об'єднання Європи, відомої як план Шумана. Ця подія вважається початком європейської інтеграції, яка в кінцевому підсумку привела до створення Європейського Союзу.
1952	23 липня	За Паризьким договором 1951 року було створено Європейська спільнота з вугілля та сталі (ЄСВС). Засновниками стали Бельгія, Франція, Нідерланди, Люксембург, Німеччина та Італія.

1958	1 січня	За Римськими договорами країни-члени ЄСВС заснували Європейську економічну спільноту (ЄЕС), яка пізніше перетворилась в Європейську Спільноту (ЄС) і Європейську спільноту з атомної енергії (Євратом).
1973	1 січня	Перше розширення — Велика Британія, Данія та Ірландія приєдналась до ЄЕС. У Норвегії більшість населення проголосувало проти членства в ЄЕС.
1981	1 січня	Друге розширення — Греція приєдналась до ЄЕС.
1985	1 лютого	Гренландія (самоврядна з 1979 вийшла зі складу ЄЕС.
1986	1 січня	Третє розширення — Іспанія та Португалія приєднались до ЄЕС.
1990	3 жовтня	Об'єднання Німеччини — НДР приєдналась до ФРН і стала частиною ЄЕС.
1993	1 листопада	Формальне створення Європейського Союзу
1995	1 січня	Четверте розширення — Австрія, Фінляндія і Швеція приєднались до ЄС. У Норвегії та Швейцарії жителі проголосували проти членства в ЄС.
2004	1 травня	П'яте розширення (частина I) — Кіпр, Естонія, Литва, Латвія, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина і Чеська Республіка приєдналися до ЄС.
2007	1 січня	П'яте розширення (частина II) — Болгарія і Румунія приєднались до ЄС.
2013	1 липня	Шосте розширення (частина II) — Хорватія приєдналась до ЄС.

Сьогодні в об'єднання входять 28 європейських держав. Розпочинаючи інтеграційний процес, держави керуються різними мотивами, проте домінують серед них економічні, оскільки в ЄС акумулюється 22,9% світового ВВП, що є найбільшою часткою серед усіх центрів глобальної економіки (рис. 1). Варто також зазначити, що такі лідируючі позиції ЄС втримує з 2002 року [2].

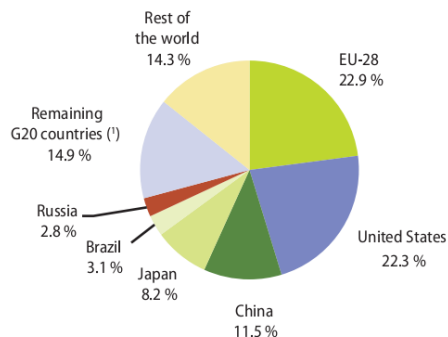

Рис. 1. Структура світового ВВП, 2012 рік.

Сучасний економічний стан країн інтегрованих в ЄС характеризується суттєвим уповільненням економічного зростання. Так за даними Eurostat в 2013 році, ВВП виріс на 1,1% в єврозоні та на 1,6% в усіх державах ЄС-28. В 2013 році ВВП збільшився до рекордного рівня в поточних цінових умовах на 13 075 000 млн. євро. варто зазначити, що зона євро (ЕА-18) склала 73,4% від цієї суми, а сума п'яти найбільших держав-членів ЄС країн (Німеччина, Франція, Великобританія, Італія та Іспанія) склала 71,0% в загальній структурі [2]

Порівняння показників ВВП на душу населення в різних державах дозволяє вивчити основні тенденції розвитку добробуту суспільства. За даним показником спостерігається суттєва конвергенція для держав, що стали членами ЄС. Такі процеси в основному проявляються через наближення їх значень до середньозначних розмірів. Проте лідерами по даному показнику, як і в докризовий період, залишаються Люксембург, Німеччина, Швеція та Австрія, середнього рівня ВВП на душу населення збереглися для економік, Великобританії, Італії, Ірландії і Франції. Важливою зміною в економічній системі ЄС стало зростання ВВП на душу населення в таких державах як Литва, Румунія, Латвія, Словаччина, Естонія, Польща та Болгарія, які хоча й залишаються за межами середніх показників, однак достатньо динамічно наближаються до них. Найбільш негативним фактором в розвитку економіки країн ЄС є спад ВВП на душу населення в Греції і Португалії (рис. 2).

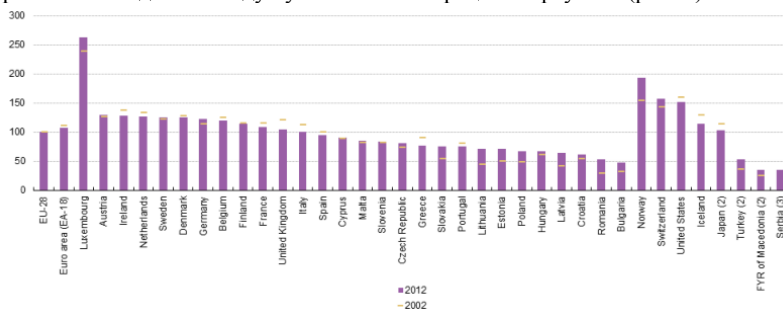

Рис. 2. ВВП на душу населення в поточних ринкових цінах, 2002-2012 роки [2].

Нижчий середній показник ВВП на душу населення в країнах ЄС-28 в порівнянні з США і Японією сформувався за рахунок новоприйнятих держав, що мають дещо відсталий економічний розвиток, однак динамічність їх розвитку дозволяє сформуванню оптимістичні прогнози на майбутнє.

Місце Європейського Союзу і його економічний потенціал у світовій економіці визначається новими умовами конкуренції, що припускають постійне формування й удосконалення науково-технічного потенціалу й трудових ресурсів, адекватних вимогам інформаційного суспільства, розвитку спроможності господарюючих суб'єктів до модернізації виробництва, безперервне перетворення наукових знань в інноваційні продукти, реалізовані

на ринку. Із цією метою наднаціональні органи управління ЄС і національні уряди формують правові, організаційні й економічні умови й механізми для створення інформаційних систем, проводять активну освітню, науково-технічну й інноваційну політику.[3]

Таким чином, ЄС сьогодні - це наймогутніше об'єднання країн, що має важливе значення для економічного розвитку Європейського регіону. Економічний потенціал ЄС характеризується високим рівнем розвитку продуктивних сил, динамічністю й пропорційністю росту економіки, що підвищується ефективністю виробництва, його комплексною механізацією й автоматизацією, ростом кваліфікації кадрів, перевагою третинного сектора в галузевій структурі економіки ЄС. По чисельності населення, частці у світовій торгівлі ЄС є регіоном-лідером серед розвинених країн. Населення Європейського Союзу постійно збільшується, незважаючи на демографічні проблеми, і це говорить про те, що внутрішній ринок та економічний потенціал постійно зростають. Такі аргументи є прямим підтвердженням правильності євроінтеграційного вектора розвитку України в сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. *Бородій О.В. Досвід Польщі для інтеграції України в Європейський Союз. [Електронний ресурс] / О.В. Бородій // Найковий вісник НЛТУ України. - 2010. - № 20. - С. 311-318. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/20_4/311_Borodij_20_4.pdf. - 02.01.2011. - назва з екрану.*
2. *Офіційний сайт Європейської статистики. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>.*
3. *Майданик О.О. Економіка ЄС: сучасний стан і перспективи. [Електронний ресурс] / О.О. Майданик // Наукові записки. - Т 19. - С. 266-269. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/Spec/2001_191/63_maydanyk_oo.pdf. - 29.12.2010. - назва з екрану*

Юрій ХАЛУС
науковий керівник:
к.е.н., доц. Білецька І.М.
ІФННІМ THEY

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Ресторанний бізнес – одна з сфер вітчизняної економіки, в якій з самого початку економічних реформ повною мірою виявилися ринкові відносини. Це найдинамічніший і високодохідний, а отже, перспективний для інвестицій і привабливий для підприємців сегмент українського ринку послуг.

Дослідженнями проблем і перспектив розвитку ресторанної галузі в цілому і, зокрема, в Україні присвячено праці вітчизняних та зарубіжних